

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง สถานะของสถาบันคุ้มครองเงินฝากและความหมายของคำว่า “ยอดเงินฝาก
ถัวเฉลี่ย” ตามพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๘/๑๐๖๗ ลง
วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติ
สถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา โดยจะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้รับ
มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการเตรียมการ
จัดตั้งสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเห็นว่า เพื่อให้การเตรียมการจัดตั้งและการ
ดำเนินงานของสถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความชัดเจนจึงขอหารือ
คณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับสถานะของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก และ
การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณยอดเงินฝากถัวเฉลี่ย ดังนี้

๑. สถาบันคุ้มครองเงินฝากถือเป็น “องค์การของรัฐบาล” ตามมาตรา ๒ แห่ง
ประมวลรัษฎากรหรือไม่

๒. ยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยของบัญชีที่ได้รับการคุ้มครองที่นำมาคำนวณเงินนำส่ง
ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ จะรวมถึงดอกเบี้ยค้าง
จ่ายของเงินฝากดังกล่าวด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้
บัญญัติว่า เงินฝากที่ได้รับการคุ้มครอง ได้แก่ เงินฝากทุกประเภทของสถาบันการเงินที่นำมา
คำนวณยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยและดอกเบี้ยค้างจ่ายที่เกิดจากเงินฝากนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน
เศรษฐกิจการคลัง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากรและสำนักงานเศรษฐกิจการ
คลัง) และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง “องค์การของรัฐบาล” ตามมาตรา ๒^๑ แห่งประมวลรัษฎากร
ได้แก่ องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐที่มี

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๒๙ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่ง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๒ ในประมวลรัษฎากรนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

กฎหมายจัดตั้ง และหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สถาบันคุ้มครองเงินฝากจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเงินฝากในสถาบันการเงิน เสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน และดำเนินการกับสถาบันการเงินที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน รวมทั้งชำระบัญชีสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย^๓ โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ทุนของสถาบันคุ้มครองเงินฝากประกอบด้วยเงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรให้^๔ และกำหนดทุนประเดิมให้แก่สถาบันคุ้มครองเงินฝากจำนวนไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท^๕ ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งแล้วเห็นว่า สถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้งโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการเพื่อดำเนินกิจการอันเป็นประโยชน์ต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินโดยรวม และรัฐได้จัดสรรเงินเพื่อเป็นทุนในการดำเนินการ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า สถาบันคุ้มครองเงินฝากเป็นกิจการของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น จึงเป็น “องค์การของรัฐบาล” ตามมาตรา ๒ แห่งประมวลรัษฎากร

ประเด็นที่สอง กรณีการฝากเงิน ผู้ฝากเงินจะได้รับดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่ตกลงกับธนาคาร เมื่อดอกเบี้ยเกิดขึ้นจะถูกนำมารวมคำนวณกับยอดเงินฝากและเป็นเงินฝากต่อไป การที่สถาบันการเงินมิได้คำนวณจำนวนดอกเบี้ยทุกขณะที่ดอกเบี้ยเกิดขึ้น แต่จะคำนวณตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก ๖ เดือน เป็นผลให้จำนวนดอกเบี้ยที่มีได้คำนวณกลายเป็นดอกเบี้ยค้างจ่ายที่สถาบันการเงินยังมิได้จ่ายให้แก่ผู้ฝากเงิน ดังนั้น

“องค์การของรัฐบาล” หมายความว่า องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล และกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นเรียกว่า “สถาบันคุ้มครองเงินฝาก” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองเงินฝากในสถาบันการเงิน

(๒) เสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

(๓) ดำเนินการกับสถาบันการเงินที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และชำระบัญชีสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

^๓ มาตรา ๑๑ ให้สถาบันเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

รายได้ของสถาบันไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

^๔ มาตรา ๙ ทุนของสถาบันประกอบด้วย

(๑) เงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรให้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๑๐ ให้กำหนดทุนประเดิมของสถาบันเป็นวงเงินไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท

ดอกเบี้ยยค้ำจ่ายที่เกิดขึ้นจึงเป็นส่วนหนึ่งของเงินฝาก เมื่อมาตรา ๔๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ กำหนดให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนคุ้มครองเงินฝาก ตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่เกินร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยของบัญชีที่ได้รับความคุ้มครอง ยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยดังกล่าวจึงต้องรวมถึงดอกเบี้ยยค้ำจ่ายที่สถาบันการเงินต้องจ่ายให้แก่ผู้ฝากเงินด้วย

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๑

^๖ มาตรา ๔๙ ให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา แต่ต้องไม่เกินร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยของบัญชีที่ได้รับการคุ้มครอง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณยอดเงินฝากถัวเฉลี่ยตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนครั้งแรกให้กำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนเป็นอัตราเดียว สำหรับครั้งต่อไปจะกำหนดอัตราดังกล่าวให้แตกต่างกันตามประเภทหรือฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินก็ได้

มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย มาใช้บังคับแก่สถาบันการเงินที่ได้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรานี้แล้ว